

НЕКРОЛОГ

ПАМ'ЯТІ ДОЦЕНТА К.І. ГУРНИЦЬКОГО

IN MEMORY OF DOCENT KAZIMIR GURNITSKY

Олашин Микола Васильович

кандидат історичних наук, доцент; доцент кафедри античності, середньовіччя та історії України
домодерної доби

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

E-mail: olasyn2017@gmail.com

Mykola Olashyn

Candidate of History, Docent; Docent of the Department of Ancient, Middle Ages and premodern
History of Ukraine

SHEE «Uzhhorod National University»

Колектив факультету історії та міжнародних відносин державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» з глибоким сумом повідомляє про смерть кандидата історичних наук, доцента кафедри нової і новітньої історії Казимира Івановича Гурницького, який відійшов за межу Вічності 20 лютого 2019 року.

Він народився 13 жовтня 1924 року в селі Шаровечка (тепер Хмельницького району Хмельницької області) в польській родині. Закінчив школу фабрично-заводського навчання у селі Карлівка Полтавської області в 1941 році. У 1941 – 1945 роках воював на Південно-Західному, Сталінградському, Воронежському, 3-му Українському фронтах Другої світової війни (стрілець, командир відділення). (До речі, на війну пішов добровольцем). Демобілізувався тільки в березні 1948 року. Ще протягом шести років трудився вагарем на станції Гречани Південно-Західної залізниці (Хмельницька область). Паралельно навчався у вечірній школі робітничої молоді, де у 1954 році здобув атестат зрілості. У 1959-ому закінчив історичний факультет Ужгородського державного університету.

Здобувши фах історика, Казимір Гурницький працював у вищій на посадах: голови об'єднаного профкому (1959 – 1960), помічника проректора із заочного навчання (1960 – 1962), викладача (1962 – 1963), старшого викладача (1963 – 1971), доцента (1971 – 1988)

кафедри загальної історії, доцента кафедри нової і новітньої історії (1988 – 1993).

Досліджував історичні погляди відомого вченого-сходознавця, літературознавця, фольклориста, етнографа, перекладача Агатангела Юхимовича Кримського (1871 – 1942). Ґрунтовно та всебічно проаналізував праці вченого з арабістики, тюркології, іраністики тощо. Виступав із доповідями на наукових конференціях, публікував статті, повідомлення, тези... У червні 1970 року на засіданні Ради Інституту історії Академії наук УРСР успішно захистив кандидатську дисертацію із зазначеної теми. Пізніше побачили світ монографії «Кримський як історик» (Київ, 1971) та «Агафангел Ефимович Крымский» (Москва, 1980). До речі, друга була відзначена третьою премією Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти УРСР у номінації краща книга року (1981).

На початку 1990-х років К.І. Гурницький зацікавився проблемами створення в Україні сходознавчого навчального закладу та українсько-турецькими науковими й культурними зв'язками в 1920-х роках. Але працюючи в архівах, дізнався, що більшість вітчизняних сходознавців була репресована. Детальні відомості про це, знайдені вченим, стали для нього чималим психологічним ударом. Тому він не став продовжувати роботу над докторською дисертацією.

Студентам-історикам університету викладав курс «Історія країн Азії та Африки доби Середньовіччя та Нового часу», а також спецкурси. Досконало знав фактичний матеріал та методику їх викладання. Казимір Іванович умів зацікавити студентську молодь подіями далекої минувшини. Завжди захоплював їх пізнавальною активністю, ставився до них з повагою. Був вимогливим, але справедливим наставником. За це його поважали вихованці та колеги-викладачі.

Казимира Гурницького знають не тільки як ученого й педагога, а і як поета. Його перу належить низка віршованих збірок, а саме: «Право на вічний неспокій» (Ужгород, 1963), «Ікарові очі» (Ужгород, 1967), «Земля в польоті» (Ужгород, 1981), «На стикові тисячоріч» (Ужгород, 1997), «В одвічній колі дванадцяти» (Ужгород, 2010), «В магії сакури...» (Ужгород, 2012). Його поезія має філософське підґрунтя, тому потребує вдумливого читача. Займався і перекладами з польської, білоруської та серболужицької мов. І робив це дуже сумлінно, відповідально і якісно.

За ратні подвиги К.І. Гурницький був нагороджений медалями: «За бойові заслуги», «За оборону Сталінграда», «За взяття Будапешта», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр.» та ін. Працюючи в університеті, Казимира Івановича неодноразово відзначали грамотами, подяками, преміями.

Висловлюємо щире співчуття родині К.І. Гурницького. Нехай закарпатська земля буде йому пухом, а пам'ять надовго збережеться в серцях колег, студентів, друзів, усіх, хто знав цю високопорядну та інтелігенту людину.